

novo autonomistično stranko. Ona hoče dualizem podreti in delati na to, da se Hrvatska, Slavonija, Krajina, Dalmacija, Bosna in Hercegovina združi in cesar krona v Zagrebu za hrvatskega kralja omenjenih pokrajin. — Povodenj na Ogorskem ponehava, Szegedin so obranili. — Erdeljski Rumuni pripravljajo se močno na bližajoče se volitve ter se nameravajo krepko upreti magjarskemu centralizmu, ki vse vlačí v Budimpešto.

Vnanje države. Pet morivcev ruskega carja so obesili. Jeljabov, Kibalčič in grofinja Perovska niso hoteli nič čuti o Bogu, o mešniku, drugi so se spokorili. Mihajlovu je vrv dvakrat se pretrgala, še le tretja vrv mu je dala smrt. Zoper brezverske, razuzdane dijake je ljudstvo močno razdraženo, ker jih ima za same nihiliste in puntarje. Sprava Rusov s Poljaci bila je uže na najboljši poti do srečnega cilja, toda nemški listi, nemški cesar, cesarjevič in Bismark odsvetujejo to ruskemu carju. Skobeljev je se moral vrniti v Turkestan, ker so se Turkumeni zopet vzdignoli. — Turški sultan je baje sedaj voljen Grkom odstopiti nekaj zemlje v Tesaliji in Epiru, greška vojska zbira se na meji, da zasede nove pokrajine. Hijski otok je strahovito vsled potresa razdevan in se za 1 meter zagreznil v morje. Ker se potresi ponavljajo, beži vse inam, kar še živi. — Italijani bi najrajše kresnoli po Francozih, da bi močnih zaveznikov dobili, na primer Bismarka. Bahajo se, da imajo 1.700.000 izurjenih vojakov in močno brodovje. Tudi 100 milijonov lir so hoteli izposoditi si od juda Rothschilda. No, ta pa neče. — Bismark pa se drži, kakor zvit lisjak in bi menda rad bil, da bi se Francoz in Lah nekoliko pulila med seboj. Sicer pa se na Nemškem pripravljajo na volitve, posebno katoličani na Baverskem; zoper Jude so Nemei prošnje podpisovali in 256.000 podpisov položili pred Bismarka. — Francozi so sklenoli v Afriki vzeti turško deželo Tunis, ki je Italiji ravno nasproti. Okoli 60.000 vojakov so tje poslali in general Ritter je baje uže prekoračil meje. Brat turškega deželnega oblastnika, Sidi Ali, mu žene nasproti 20.000 vojakov. — Na Angleškem je umrl lord Beakonsfield, bivši minister, rodod jud, in v zadnji rusko-turški vojski najhujši sovražnik Slovanom, a najkrepkejši prijatelj in podpornik Turkom. On je zakrivil, da turška druhal še sedaj čepi v Carigradu!

Za poduk in kratek čas.

Veliki teden na Dunaji.

II. Po slovesnej sv. meši, služeni v dvorni kapeli od Helferstorferja, opata benediktinskega, zberemo se duhovniki v zakristiji, od koder se podamo ob 1/211 uri v notranje cesarske dvorane. Šli smo skozi 4 velike sobe, katerih stene so bile kinčane z dragocenimi zagrinjali, ogromnimi slikami iz vojaškega življenja in dragimi podobami

človeške velikosti. V dveh poslednjih izbah stale so dolge mize, pripravljene za jedi, ki se bodo na nje donášale za može in žene, ktere je sreča zadela, da so bili za apostole odbrani. Prekoračivši te 4 sobe, dospeli smo v prostorno in prelepo dvorano, nemški zvano „Ceremoniensaal“, kder se je imelo vršiti vmivanje nog. Dvorana je četirikotna, sloni na debelih marmornastih stebrih, katerih našteješ na levi strani 8 in na desni 8, poprek pa 4. Od stropa visete dve vrsti po 5 kristalnih velikih svečnikov ali kandelabrov in dve vrsti manjših. Ravzen teh v prismatičnih barvah odsevajočih „lustrov“ zabiti so po oglih in kotih zlati in srebrni svetilniki. Tla so polzka, da je treba prav krepko stopati, da ne spodrsne nogam. Nad glavnim vhodom je dolgi predelek ali „loža“, v kateri so bile zbraue odlične osebe p. nadvojvodinja Elizabeta, nadvojvodinja Adelgunda, vojvodinja Badenska, vojvoda in vojvodinja Cumberlandska, Brunšvicka in Lineburška. Za zidom po dolgem bili so pripravljeni sedeži za inostranske poslanike. Turški, pričujoč z vso svojo družino, nosil je fes, rudečo kapo, na glavi in se je vedno smehljajal tem njemu nerazumljivim ceremonijam. Razn tujih poslanikov polnile so dvorano še druge imenitne osebe: generali, dvorni svetovalci, častniki, zastopniki raznih redov itd. Ne daleč od lož na desnici in levici od glavnih vrat stala je belo pogrnena miza, za katero je sedelo tam 12 revnih mož in tu 12 ubogih ženic. Pred vsakim na mizi duhtel je umetno sestavljen šopek frišnih cvetlic. Za hrbtom pa so stali njih znanci, prijatelji, sorodniki in 12 vojakov od cesarske straže, ki so imeli prinašati in odnašati jedila. Možje so sedeli po starosti. Prvi Jože Schumsky je bil star ko zemlja. Komaj se je revež držal na stolu; vedno je lezel v dve gubi. Se ve 102 zimi so popolnoma posnežile jegovo čestito glavo. Najmlajši Andrej Bauer štel je 87 let; najstarejša žena Klara Czapilka 92, in najmlajša 88 let.

Ko smo duhovniki došli v dvorano, čakali smo še kakih 10 minut, dokler ni bilo vse vredjeno. V trenutku vse vtihně, ker se je dalo znamenje, da dohajata cesar in cesarica. Naprej so stopali ceremonijeri, ministri, nadvojvode, za tim cesarjevič Rudolf in naposled cesar, ki se je podal na desno stran, cesarica pa na levo, spremljana od 12 do 14 v žamet in svilo oblečenih nadvojvodinj in dvornih gospá. Spremlstvo cesarjevo je ostalo na sredini sobane, cesar pa je stopil na gornji konec desne mize in cesarica na gornji konec leve mize; gospé pa so se tako vsopredile, da je vsaka stala pred eno žensko. Na to prinese 12 komornikov, (kterih prsa so kinčali razni redovi: križci, medalje, traki), na lesenih, belih deskicah jedila po 5 krožnikov na ednej tasi. Cesar, spremljan od prvega naddvornika z avstrijskim žezlom v roki, zdeval je raz desek jedi pred apostole. Pri ženah so donášali jedila truchsese, edelknapi, in od teh so jemale jedi dvorne gospé ter jih de-

vale na mizo. Cesarica je le pred najstarejšo ženko postavljala krožnike. Ko so bile jedi na mizo zdavane, prišlo je 12 zdej stoječih Trabant-leibgardistov z drugimi nosili, na ktere so sedaj cesar, kronprince, nadvojvodi podelovali jedila, da se odnesejo in druga prinesejo v isto takem redu pri moških in ženskah. Četirkrat se je to delo ponovilo. Za „konfekt“ so služile sladkarije, grozdje, jabolka, hruške, maranče itd. Se ve, jedi so bile le pokazane, na to pa shranjene v posebne skrinjice, ktere so se z reveži na dom peljale. Po odpravljenem „desertu“, odnesli so sluge, kakor bi blisknil, obe mizi; in čez kolena apostolov so razprostrli bele prtice ter so pomagali starčkom izuti obuvala. Pri ženah jednako, samo da so tam nadvojvodinje izuvala sirotice. Zatim se oglasi duhovnik dijakon z besedami: „Dominus vobiscum“, in čita evangelij sv. Janeza (13, 1—15) in ko zapoje besede: „In Jezus vstane od večerje in dene s sebe svoje oblačilo in vzame prt ter se opaše. Potlej vlije vode v medenico, in začne umivati učencem noge in brisati s prtom, s katerim je bil opasan“, ko dijakon, pravim, te besede odpoje, stopi viši cerkveni ceremonijer pred cesarja in se mu globoko prikloni. Na to poklekne svitli cesar na desno koleno, vzame bel prt v roke in začne brisati pojeдинim možem noge, ktere je z vodo polival opat Helferstorfer, prelat dr. Horny pa je držal spodej srebrno skledico. Cesar je po tleh plezal od prvega pa do zadnjega. Tudi cesarica se je sklonila pred vsako ženo in je osušila z obri-salko noge, ktere je mokrila naddvornica cesaričina, mladi zlahtnič pa je podlagal srebrno umivalnico. (Dalje prih.)

Smešničar 16. Neki oča, ki je bil silno varčen, imel je edinega sina, in tega je zmiraj učil, kako naj bo tudi on varčen. Zgodi se pa, da skrbni oča za smrt zboli; pokliče toraj svojega sina k sebi, in mu govori: „Ljubi sin, kakor vidiš, jaz moram umreti, živi toraj zmiraj tako, kakor sem te učil, posebno pa bodi varčen, ne izdaj niti krajcarja brez velike potrebe. Sin pa zavrne: Oče, le brez skrbi bodite, ako umerjete, jaz znam sam zvoniti in bodem sam zvonil, ne bo nič „koštalo.“

M.

Razne stvari.

(Zagrebski župan) g. dr. Matija Mrazovič izreka v posebnem pismu do uredništva vsem dariteljem v imenu onesrečenih svojih meščanov svojo „najtopljiju zahvalo“. Vseh darovanih denarjev nabrali smo 563 fl. 55 kr. S tem sklenemo zbirko za Zagrebčane. Bog plati vsem.

(Iz Hajdine pri Ptuj) se nam piše: da bo ondi sv. Filipov sejem namesto 1. maja uže v soboto 30. aprila, drugi sejem pa dne 21. maja.

(Iz Oplotnic v konjiškem okraji) nam poročajo, da sta v Ugovski občini slov. bistrška žandarja vjela glasovitega tata in vojaškega beguna Kriveca,

prav za prav Jurija Obrovnika, ko je v nekej koči pijan spal. Tega pohorskega Guzaja so dolgo iskali zastonj, sedaj ga imajo, naj ga le kmalu ne izpustijo. Žandarja dobita 50 fl. nagrade.

(Iz Poličan) nam pišejo, da so veliki teden nepoznani tati posestniku Inkretu vola ukradli, ga v gozdu ubili in meso odnesli, zapustivši na mestu razrezano kožo in drob.

(Konjiški apotekar) g. Fleischer je svojo lekarno prodal. Novi lekar ali apotekar je gosp. Pospisiel.

(Ptujška mestna hranilnica) imela je lani 692.582 fl. dohodkov, 688.927 fl. izdatkov, v rezervnem fondu 83.430 fl. Vkljub temu ugodnemu izkazu se boji ova hranilnica za svoj obstanek ter prosi ces. kr. namestnika, naj on za božjo voljo Slovincem zabrani osnovati „okrajno posejilnico“. To kaže na veliko duševno revščino; kajti v Mariboru imamo eskomptno banko, posejilnico, uradniško denarstveno društvo, pa mariborska hranilnica zaradi tega še ni obupala.

(Tržaška zavarovalnica) Assicurazioni generali je lani 29 pogorelcem v spodnjem Štajerskem izplačala 36.364 fl. Pogorelecev imela je Podova, Orehova ves, sv. Lenart, Varnica, Brežice, Celje, Hausambacher, Črešnjevce po 1, Račje 3, Ločki vrh 3, Maribor 10.

(Oropali) so v gozdu pri Faali krošnjarja Butolo in mu vzeli 35 fl.

(Na poti iz Maribora domov) napali so frauheimska moža Grušovnika in Klasinca njuni sovražniki. Grušovnik je nevarno ranjen.

(V mariborski javni bolnišnici) bilo je lani 1752 bolnikov oskrbljenih. Usmiljene sestre so bile pridne strežnice.

(V Otoku ormoškega okraja) sta si tata Samuda in Kosič blizu hrvatske meje napravila pod zemljo jame, kder sta imela: vedro vina, potem mesa, kruha, zrnja itd. skritega, da eden voz vsega ni mogel odpeljati. Sedaj sta skrbna ptiča uže v trdnej kletki.

(Ker ima „Matica slovenska“) svoj občni zbor 27. dne t. m. v katerem se po njenih pravilih na mesto izstopivših volijo tudi novi odborniki, došla nam je listnica, v kateri mnogi volilci, da se glasovi po nepotrebnem ne razcepijo, nasvetujejo, naj ostanejo dosednji odborniki, le namesto gosp. Mih. Hermana in pa gosp. Fr. Souvana, ki ne želita več voljena biti, naj se volita gosp. prof. Wiesthaler in pa gosp. dr. Jeglič, podvodja v ljublj. bogoslovnem semenišči. Po takem naj bi se volili gospodje: Karol Klun, dr. Poklukar, Ivan Tomšič, dr. Sterbenec, Fr. Kosar, Karol Šavnik, dr. Tonkli, prof. Wiesthaler in dr. Jeglič.

(„Zgodovina slovenskega slovstva“) spisal in založil Julij plem. Kleinmayr, prof. v Kopru; natisnila tiskarnica družbe sv. Mohora v Celovci. 1881. se imenuje zavedajočim se Slovincem namenjena knjiga, koja se je ravnokar donatisnila. Obseg na 226 straneh je: I. O jeziku in delitvi